

Adnotationes in Leviticum

ΩΡΙΓΕΝΟΥΣ ΕΚΛΟΓΑΙ ΕΙΣ ΤΟ ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ.

17.17 ΚΕΦ. Δ΄. Στίχ. κζ΄. Ψυχὴ ἐὰν ἀμάρτη ἀκουσίως, φησὶ, καὶ μὴ ποιήσῃ ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν Κυρίου, ὧν δεῖ ποιεῖν. Εἰ δὲ κατὰ φύσιν ἔχει. Ἔστι τάχα τινὰ προστάγματα Κυρίου, ἃ οὐ δεῖ ποιεῖν, κατὰ τό· Ἔδωξαν αὐτοῖς προστάγματα οὐ καλὰ. Ψυχὴ οὖν ἀμαρτάνει ἀκουσίως, ὅτε προφάσει εὐσεβείας τὸ μὴ δέον τηρεῖ. Καὶ δεῖται θυσίας πρὸς ἄφεισιν, οὐ δεομένου θυσίας τοῦ δρῶντος ἐξεπίτηδες· ὡς ὁ γεγωνὸς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσῃ, καὶ περιτεμῶν τὸν Τιμόθεον. Στίχ. κη΄. Σημαίνει οὖν, ὅτι ἀμαρτία καλεῖται καὶ αὐτὸ τὸ προσαγόμενον. Οὕτω νοητέον τό· Ἀμαρτίας λαοῦ μου φάγονται. Εἰ οὖν ὁ ἀμαρτάνων αὐτὴν δοκεῖ θύειν τὴν ἀμαρτίαν ἐν τῷ μετανοεῖν, οὐκ ὀφείλει τοῖς αὐτοῖς περιπίπτειν, ἐπεὶ ἀναζῆ ἡ ἀμαρτία. Οὕτω δυνατὸν τὸν Χριστὸν καλεῖν ἀμαρτίαν, ὡς ὑπὲρ τῆς πάντων ἀμαρτίας τυθέντα. ΚΕΦ. ΙΒ΄. Στίχ. β΄. Γυνὴ ἥτις ἐὰν σπερματισθῇ, καὶ τέκη ἄρσεν. Παρέλκειν δόξει τὸ, ἐὰν σπερματισθῇ, προτασσόμενον τοῦ· καὶ τέκη ἄρσεν. Ἄλλ' ἐφίστημι μήποτε ἵνα προφητικῶς ἡ Μαρία, οὐκ ἐκ τοῦ ἔσπερ 17.20 ματίσθαι τεκοῦσα ἄρσεν, μὴ νομισθῇ ἀκάθαρτος εἶναι, γεγεννηκυῖα τὸν Σωτῆρα, εἶρηκεν ὅλον τοῦτο. Ἐδύνατο δὲ καὶ μὴ προκειμένου τοῦ, Ἐὰν σπερματισθῇ, νοεῖσθαι μὴ οὔσα ἀκάθαρτος ἡ Μαρία· οὐ γὰρ ἀπλῶς γυνὴ, ἀλλὰ παρθένος. ΚΕΦ. ΙΓ΄. Στίχ. με΄. Καὶ ὁ λεπρὸς, ἐν ᾧ ἐστὶν ἀφή, τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔσται παραλελυμένα, καὶ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἀκάλυπτος. Διατί τοῦ λεπροῦ ἀκάλυπτον εἶναι κελεύει τὴν κεφαλὴν, καὶ τὰ ἱμάτια παραλελυμένα; Ἴνα γνωριστὸς ᾗ, καὶ μὴ μεταλαγχάνωσι τῆς ἀκαθαρσίας οἱ προσπελάζοντες. Οὕτως ὁ Ἀπόστολος περὶ τῶν ἀμαρτανόντων ἔφη· Στέλλεσθε ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος, καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν, ἣν παρελάβετε παρ' ἡμῶν· καὶ Ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος, ἢ πόρνος, ἢ πλεονέκτης, ἢ εἰδωλολάτρης, ἢ μέθυσος, ἢ λοιδόρος, ἢ ἄρπαξ· τῷ τοιούτῳ μὴ συνεσθίειν. ΚΕΦ. ΚΓ΄. Στίχ. β΄. Αὐταὶ αἱ ἑορταὶ Κυρίου. Πᾶσα ἰλαρὰ ἡμέρα, ἐν ἧ ἡ προτέτακται, ὡς ἐν ἀγία τάδε τινὰ ποιεῖν παρὰ τὰς λοιπὰς ἐξαίρετα, ἑορτὴ καλεῖται. Οὐ πᾶσα δὲ ἐστὶ πανήγυρις· ἀλλὰ κατὰ τοῦνομα, ὅτε ἐπὶ τὸ αὐτὸ συναθροίζονται πανταχόθεν. Ὡστε ἡ μὲν πανήγυρις ἐστὶ καὶ ἑορτὴ· οὐκέτι δὲ ἑορτὴ, καὶ πανήγυρις· οἷον· Σάββατα καὶ Νουμηνίαί, ἑορταὶ εἰσιν· Ἄζυμα δὲ, καὶ ἡμέραι τῶν ἑβδομάδων, καὶ Σκηνοπηγίαί οὐ μόνον ἑορταί, ἀλλὰ καὶ πανηγύρεις. Στίχ. μ΄. Καὶ κάλλυντρα φοινίκων. Πάρεστι διὰ τούτων νοεῖν, καὶ πάλιν ἡμῖν ἐν Χριστῷ τὰς ἐν παραδείσῳ τρυφὰς ἀπονέμει Θεός. Φυτῶν δὲ τῶν ἀειθαλῶν οἱ κλάδοι, τὸ διηνεκὲς τῆς χάριτος καὶ τὸ ἀμάραντον τῆς ἐλπίδος ἐφ' ἑαυτοῖς σημαίνουσι. ΚΕΦ. ΚΖ΄. Στίχ. ιε΄. Ἐὰν δὲ ὁ ἀγίασας αὐτὴν λυτρῶται τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, προσθήσει ἐπ' αὐτὸ τὸ ἐπίπεμ πτον τοῦ ἀργυρίου τῆς τιμῆς, καὶ ἔσται αὐτῷ. Εἰ δὲ μὴ τιμὴν οἰκίας, ἢ ἀγροῦ τις, ἀλλ' αὐτὰ ἀγιάσαι Θεῷ, τὴν τιμὴν καθήσει μετὰ τοῦ πέμπτου λυτρούμενος αὐτὰ, καὶ καθέξει τὰς κτήσεις· ἑτέροις δὲ οὐκ ἀποδώσεται. Ἀλλὰ κἂν ἀποδῶται, μέχρι τοῦ Ἰωβηλαίου καθέξει ὁ πριάμενος, καὶ μετὰ τοῦτον ἔσται Θεοῦ. Στίχ. ιϛ΄. Ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ. Τὸν δὲ ἐξ ἀγορασίας ἀγρὸν ἀγοράσας, οὐκ ἀνακτήσεται τοῦτον ἑαυτῷ· ἀλλὰ πρὸς λόγον ἀποδοῦς τὸν καρπὸν τῷ Θεῷ, ἐν τῷ Ἰωβὴλ ἀποκαταστήσεται τὸν ἀγρὸν τῷ πεπρακότι. Ὁριγένους εἰς Λευιτικόν. Καί γε τοὺς περὶ λέπρας νόμους ὑπολαμβάνω 17.21.40 εἶδη τινὰ τῆς ψυχῆς διαγράφειν διάφορα· τίς γὰρ οὐκ ἂν ἀπορήσῃ ὁρῶν, ὅτι πῆ μὲν ἡ λέπρα ποιεῖ τὸν ἄνθρωπον ἀκάθαρτον ἐγγενομένη χρωτὶ ζῶντι, πῆ δὲ πάσης ἀκαθαρσίας ἀπολύει ὅλον λεπρὸν γεγονότα; τότε γὰρ ἀκάθαρτος εἶναι λογίζεται τις, ὅτε χρῶς ζῶν μετὰ τὸ ὀλόλεπρον εὐρίσκεται ἐν αὐτῷ, μιαινόντος τοῦ ζῶντος χρωτὸς τὴν ἐξ ὅλων λέπραν, ἀμίαντον εἶναι

λεγομένην· ἡγοῦμαι γὰρ τὴν λέπραν ἀντὶ ἀλόγων λαμβάνεσθαι τῆς ψυχῆς παθημάτων· τὸν δὲ ζῶντα χρῶτα, ἀντὶ τῆς λογικῆς καταστά 17.22.40 σεως· δοκεῖ οὖν μοι μυστήριον περιέχειν ὁ λόγος· ἐν γὰρ τῇ τῶν βρεφῶν ἡλικίᾳ ἀνέγκλητός ἐστιν ἡ ψυχὴ, τῆς ἀλογίας ἀπολυούσης αὐτὴν παντὸς ψόγου· ἐὰν δὲ ὀφθῆ χρῶς ζῶν ἐν αὐτῇ, ὅ ἐστιν ἐὰν ἀρχαὶ τοῦ λόγου ὑποφύωσι, τότε ἀρχὴ τῆς ἀμαρτίας ὑφίσταται, ἕως ἐπικρατήσαντος τοῦ χρωτὸς τοῦ ζῶντος, τουτέστι τοῦ λόγου αὐξάνοντος καὶ τελειομένου, ὁ λόγος γένηται ὁ χρῶς ζῶν, καὶ τέλεον ἡ λέπρα ἐξαφανισθῆ.